

Egy évre	12 korona
Félévre	6 korona
Negyedévre	3 korona
Egyes szám ára	12 fillér.

MEGJELENIK VASÁRNAP
ÉS CSÜTÖRTÖK REGGEL.

HATÁRŐR

= UJVIDÉK, 1910. =
június 16. csütörtökSzerkesztőség és kiadóhivatal
Ujvidék, Petöfi-utca 47. szám.,
ahová a lap szellemi és anyagi részét
illető közlemények intézendők.
Ilyen közleményeket és megkereséseket
lapunk nyomdája is elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI ÉS AZ ALFÖLDI FÜGGETLENSÉGI PÁRT UJVIDÉKI HIVATALOS LAPJA

Lapvezér: Teleki Arvéd gróf.

Tisztelt közönségünkhez.

Mungóék véletlen (?) szerencséjére a vidéki országos szedősztrájk kedvességéből: a „Határőr” 1910. évi május hó 30-ától máig (1910. évi június 15-ig) nem jelenhetett meg sem rendes formájában, sem terjedelmében, sem példányszámában. Innen van az, hogy vidéki olvasóink a „Határőr”-nek csak egy-egy elvétve kezűkhöz jutott példányából értesülhettek a felől, hogy miféle politikai sáskajárás dúlt az utóbbi két héten belül, különösen pedig az általános választások első kilenc napján itt Ujvidéken. Majd elmondjuk sorjában: nemcsak a „Határőr” hasábjain, hanem abban a petícióban is, amelyet a megválasztott (!) képviselő mandátuma ellen benyújtandók vagyunk. Kezdjük már mai számunkban és folytatni fogjuk szívesen és embertől kitelhető akaraterővel mindaddig, amíg csak diadalmaskodni nem fog — az Igazság.

E helyütt azonban mégis szíves elnézését és bocsánatát kell kedves előfizetőinknek és olvasóközönségünknek kérnünk azért a mulasztásért, amelyet a „Határőr” és mi önhibáinkon kívül elkövettünk.

Igaz, hogy a zivataros napok alatt Mayer József úr megbecsülhetetlen és pártunk által meghálálhatatlan szíveségéből, gépirásoson sokszorosítva naponta többször is megjelentünk (a választás első napján pláne *nyolc* rendkívüli kiadásban), de mégis csak igen szűkre szabott terjedelemben és csak ötszáz példányszámban. Így bizony nem mindenkinek juthatott belőle. De azért a lelkiismeretünk nyugodt, mert a fennforgott körülmények között mindvégig megpróbáltuk teljesíteni kötelességünket.

A viszontlátás első pillanatában azaz az Istenbe vetett foházzal köszöntjük a mi régi hűséges olvasóközönségünket, hogy: „*Lesz még egyszer ünnepe a világon!*” Talán sokkalta hamarabb, mintsem reméljük! . . . Isten adja! . . .

Hazafias üdvözléssel
a „Határőr” szerkesztősége.

Ujvidék a szegyenpadon.

Ujvidék, június 12.

Bizony mondom, bármi pártfelekezeten lévő szeretett, vagy kevésbé

szeretett felebarátaim, hogy Ujvidék szab. kir. város választópolgársága összességének léssen az örök szégyene, hogy 1910. június hó 9-én *egy gróf Teleki Arvéddel* szemben — *egy dr. Szlezák Lajost* választott meg.

Vesztett csata után nem gavallér dolog, nem fair retorzió, hogy a vesztes a győztes ellenfélnek, a méregfogával a lábba kásájába harap, hát azért adjuk meg mindakét félnek az őt megillető teljes címét, már nem azon a cholericus, epés hangon, mint eddig cselekedtük, a választási harc hevében. Ám címeik és minősítésük mellett hamarosan kiderülend majd azok viselőinek jellege is, amikor mellét verheti Ujvidék polgársága, bűnbánólag zokogván: „*Mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa!*” . . .

Mert hogy egy ilyen, a természet és mindes józan okosság ellen való vétek önnönmagában hordja megbosszulásának csiráját, az már meg vagy on irva a világ sokszázezer éves rendjének könyvében. Miként az alma virágja, ha fogamzás után beköpi a légy, csak férges gyümölcsöt terem: azonképpen látnivaló lesz hovahamarabb, hogy annak a természetellenes és kába szeretkezésnek, amiben Ujvidék leszavazott választóinak majdcsaknem kétszeres többsége összeülekezett dr. Szlezák Lajossal és ő rajta keresztül a kormánypárttal — férges, mérgeesen gyilkos lesz a gyümölcse, könnyen konstatalható következménye.

Bár ne látnánk annyira tisztán, mint amennyire látunk: akkor talán mi magunk is deferálnánk a többségi elvnek és a látszólagos igazmondásnak. De mi tisztán látunk és — jövendölünk. Nem a csillagokból, nem horoszkópól, nem a tenyér ráncainak rejtelmes ákombákjaiból. De jövendölünk — a multból.

Az olyan ember, aki végigvándorolta aránylag elég rövid politikai pályája során a *mindenkor uralkodó* pártok valamennyiét és mindig csak a cseresznye után böngészett azok berkeiben: az most, az ő képviselői mivoltában, tehát legmagasabb közszolgai minőségében éppen úgy el fogja rugni magától azokat, akik fölemelték, mint ahogy mindenkor cserben hagyta a zászlót, amely már nem kecsgett — érvényesüléssel.

Méltóztassék elhinni, hogy nem valami különösebb boszorkányság ezt meg-

jövendölni. Csak egy kevés politikai tapasztalat, emberismeret és lélektani-lag analizálni-tudás kell hozzá.

De hát a magyar nemcsak rendszert tanul a maga kárán, hanem soha sem is tanult a más kárán. És így az ő sajtószere, önmaga sorsa és érdeke iránt való nemzeti nemtörődősége mindenkor ott bosszulta meg magát a legfájóbban, ahol legkevésbé félt.

Mert tegye bárki is szívére a kezét: mit jelent odafönn az ország tanácsában Szlezák Lajos — Teleki Arvéddel szemben? Hogy Teleki — a nemzeti politika forgandósága és fejlődési folyamata során ma radikális ellenzéki: bizonyítja-e ez azt, hogy nem fog-e rövidesen elkövetkezni ismét az az idő, amikor ennek az országos sáskajárásnak a nyomán megint a nemzet ekéje szánt kalászt-hajtó barázdát ebbe a földbe, amely olyannyira fogékony. Nem fog-e rövidesen elkövetkezni az az idő, hogy megint az a függetlenségi párt kerül fölé, amelynek programja és tanításai iránt ez a nemzet annyira fogékony.

Hiszen igaz, nemrégén mondotta Apponyi is, hogy a mi nemzeti fejlődésünk folyamata hullámvonalon halad s most — a völgyben vagyunk. De hiszen onnan csapódik föl a tarajos hullámhegy! . . .

Hát mire való a csüggedés, vagy akár csak a kétkedés is? Legfeljebb várunk egy pár hónapot, (esztendőkről ne is beszéljünk) amelyeknek eltelte után itt lesznek a százmilliók — minden nemzeti engedmény nélkül.

Vajjon mit szól majd akkor Ujvidék választópolgárságának látszólagos (mert nem abszolút) többsége. Majd akkor is hozsannát zeng annak, aki nem hoz semmit, nem akar semmit: nem kell neki nemzeti önállóság; bank; gazdasági viszonylat; általános, egyenlő és titkos választói jog; — nem kell neki semmi: csak sok-sok milliónyi koronának Ujvidék polgárságára eső sok-sok száz-ezernyi koronája.

Majd akkor is fáklásmenetben üdvözli az ötvenfőnyi tömeg tizezernyi serge!?

És mi akkor újra megkérdezzük a polgárságot, ha vajjon érdemes volt-e, méltó volt-e hozzá — mindezekért az ország szegyenpadjára ülnie!?

(s. b.)

BOGDÁNY és TÁRSA

Budapest VI., Dálnok-u. 12.
SAJÁT HÁZBAN
Telefon 938.

UJVIDÉK

II. RÁKÓCZI FERENC UT 66.

TELEFON 219.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatorna és világítási berendező vállalat.

Az ujvidéki választás hiteles története.

1322 : 684.

A „Határőr“ tudósítójától.

Ujvidék, jun. 13.

A szedősztrájk miatt csak ennyire elkészen hozhatunk hiteles tudósítást a 9-iki választásról, amely azzal a szégyenletes eredménnyel végződött, hogy a már két ízben megválasztott gróf *Teleki Arvéd* 684 szavazattal szemben — dr. *Szlezák* Lajos munkapárti 1322 szavazattal győzött. Erdemileg vezérhelyen foglalkozunk ezzel a szinte lehetetlen eredménnyel. S ott el is bánunk azzal — érdeme szerint. Igazolni fog bennünket a közel jövő. Itt csak krónikási tisztünknek teszünk eleget, amikor az amugy is ismert választás előzményeinek és lefolyásának hiteles történetét megörökítjük.

Reggeli 6 órakor már talpon volt az egész város. Azaz, hogy disztíngváljunk! A Szlezák-párt még talpon volt. Azaz, hogy: részben még talpon, részben az asztal alatt hortyogott. A Teleki-párt — minden szavunkat a férfi-becsületszó szentségével pecsételjük meg! — már korán pihenőre tért, hogy talpon tudjon lenni, pedig gróf *Bathhány* Tivadar volt közöttünk, hogy fokozza lelkesedésünket. A függetlenségi párt vasszervezetű ügyvezető alelnöke a szekszárdi nehéz küzdelem után jött el, hogy részt vegyen a mi csatánkban, mely — fájdalom — mégis vereséggel végződött. A Récsei erkélyéről közel egy óra hosszat beszélt az ötezer főnyi tömegnek, az étteremben újra. Hasztalan volt. Meddő maradt minden jóra való igyekezet. A józan látást, a polgári becsületet legyűrte a *hivatalos presszió, a megfélemlítés, a javak ígéretésével való lekenyerezés, a pénz, a bor, a sör és a pálinka*. Ezzel a nemes arzenállal vonult fel már vagy tíz héttel ezelőtt a gyönyörűségi nemzeti munkapárt és annak látható három mákvirága: a három renegát függetlenségi: *Matkovits* Béla főispán, *Demetrovits* Vladimir polgármester és *Szlezák* Lajos, a diszjelölt. (Ha akad majd valamikor olyan vállalkozó íróember, aki — mondjuk — ötezer koronáért megírja Ujvidék szab. kir. város történetét: ki ne felejtse abból ezt a három embert! Megérdemlik — hetediziglen!)

Két küldöttség előtt folyt a szavazás. Az első küldöttség elnöke, egyben választási elnök dr. *Balla* Aladár volt főispán, h. elnöke dr. *Fischer* Henrik volt, a másodiké dr. *Adamo-vich* István, helyettese dr. *Báics* Lázár. Jegyzők, azonossági tanúk, bizalmi férfiak mindenütt rendben.

Pontban 3 órakor kezdi meg mindakét küldöttség elnöke a választási eljárást. Fölveszik a jegyzőkönyvek elejét, széttergetik a választói hiteles névjegyzéket stb. stb.

Az utcákon ezalatt innen is, onnan is gyűlik a szavazók serege. A Telekiéi jönnek, szép rendben, a Szlezákéit hozzák vagy hajtják — ugyancsak — szép rendben. Az első küldöttségénél az I. és a II. kerület szavaz, a másodiknál az V. IV. és a III. Sorsot vetnek. Mindakét helyütt a Teleki-párt kezdi. Tizes csoportban bocsájtják az urna elé a választókat. Az időközönként való számarány hullámzása mellékes, délig hol Teleki vezetett, hol Szlezák. Rendben folyt minden. A szavazók tanyáin mindkét részről vígan voltak. Délután két óráig még a legélesebb látású kortes sem tudhatta megmondani, hogy merre dől a vá-

lasztás, bár az első küldöttség előtt hatalmasan vezetett Szlezák, mert az I. kerület választói után ő került a II. kerülettel sorra. A II. kerületbeli telekisták pedig csak vártak, vártak . . . Ugyanugy a második küldöttség előttiek.

Egyszer csak, úgy 1/3 óra tájt rettenetes zsvaj hallatszik be az I. küldöttség választási helyiségébe. Mi történt? . . . Semmi egyéb, mint hogy egy *láthatólag részeg* lovasrendőregény a türelmesen várakozó telekisták csoportjában elkezdte ficánkolgatni a lovát és oszlatta őket szétfelé. Közben a ló elcsuszott az aszfalton és a jobb farára dült. A rendőr, ezen földühödött, kardot rántott és az éppen előtte álló *Gábris* János választót a nehéz lovassági kardjával úgy vágta végig, hogy az menten fölbukott. Odaugrik erre *Pekló* Béla építész, törvényhatósági bizottsági tag és elszörnyedve a brutalitáson, rákiált a rendőrré:

— Az Istenért! Mit csinál!?

— Ezt ni! — ordít az vissza tajtékozva, — és végigsujt a kardja lapjával *Pekló* Béla kezén is, hogy azt menten aláfutotta a vér.

Erre aztán kitört a tömegeből a fölháborodás, rohantak a rendőr felé, hogy lerántsák a lováról, de a gyalog rendőrök is kardot rántottak és szoritották vissza a választókat. Mindez persze pillanat alatt történt. Az ezernyi tömeg zsvaja és magatartása már-már olyan félelmetes arányokat öltött, hogy igazán féltő volt valami nagyobb katasztrófától. Mikor e sorok írója kirohant a választási helyiségből, a lovasrendőr még mindig kivont karddal ficánkolgatta a lovát.

— Kérem, kapitány ur — fordult *Vas-dényey* Gábor rendőrkapitányhoz — legelőször is távolítsa el ezt az embert, mert itt valami borzasztó dolog történhetik.

A rendőrkapitány ur is átlátta a fenyegető veszedelmet és nyomban átkommandírozta a rendőrt a szerb-negyedbe, akit persze rengeteg abcugulás kísért vesszőfutásán.

Közben *Balla* Aladár felfüggesztette a választást. Pontban 2 óra 42 perckor. És a vezetőséggel félrevonult egy mellékterembe, a további teendők felől tanácskozandó. Négy óráig tartott ez, amialatt az *életveszedelem félelmében sok száz telekista választó eltávozott*. A petíció majd név szerint fogja őket felsorolni. És csak így vált lehetségessé az, hogy gróf *Teleki* Arvéd az első küldöttségénél 372 szavazatot kapott, a másodiknál pedig 312-öt, összesen 684-et. *Szlezák* pedig az első küldöttségénél: 672-öt, a másodiknál 650-et, összesen 1322 szavazatot s ilyenformán Ujvidék városának: 638 főnyi többségével munkapárti képviselőjévé lett a szlezák. Vajjon meddig tart a pünkösdi királysága?

Erre majd megadja a választ első sorban a kir. Kuria s annak a munkájával párhuzamosan az országgyűlés, amely forumok úgy el fogják söpörni az ilyen alakokat a közpályáról, hogy még búz sem marad utánuk.

Bucsúszó.

Ujvidék, jun. 14.

Éppen két hónapja ma, hogy a választási küzdelem idejére átvettem a „Határőr“ politikai rovatának a szerkesztését. Sokkal több ambícióval és igyekezettel, mint sikerrel. Nem tehetek róla. Ami emberileg telhető volt tőlem: megtettem. Írásban is, szóban is. Nem rekriminálok senki irányában, nem vádolok senkit. Kiki kérdezze meg önnön lelkiismeretét, ha vajjon megtette-e úgy a kötelességét, amiként én megtettem. És az ő legfőbb bírása, a lelkiismerete majd itél-

kezni fog előtte, fölötte. Feleljen és bünhődjék érte: ki miben vétkes. Mert hogy itt most az abszolút Igazság és a Becsület bukott el — nem pedig Teleki és a függetlenségi párt! — az kétségtelen. És valamennyinek dicsőséges föltámadása leszzen abban olyan rendületlenül és bizva hiszek, mint az egyistenben. Igazán sajnálom, hogy a *megtisztulás* folyamatát nem én regisztrálhatom és tőlem telhetőleg sem irányíthatom. Engem most már másik íróasztal vár, ahol azonban csak olyan lelkesedéssel és meggyőződéssel fogom szolgálni a függetlenségi eszmét, mint ahogy szolgálok már egy emberöltőnek feleideje óta.

De azért mindig szeretettel fogok emlékezni az ujvidéki függetlenségi párt tagjaira, akik ezalatt a rövid idő alatt is annyira a szívemhez nőttek, hogy igazán nehezemre esik most elszakadnom tőlük.

Bucsuzom tőletek bajtársak! Megyek, mert a kötelesség és — a kenyér másfelé szólít. Igen: a kenyér is. De nem a mungóék vajaskenyere, hanem az ellenzékiesség száraz kenyere. Majd csak elrágcsálunk rajta, amíg újra pitymallik, megint virrad. . . .

Lesz még szőlő, lágy kenyér . . . Isten veletek, kurucok! A viszontlátásig!

Schröder Béla.

HIREK.

Megbolondult agyarász. A választás napján, déltájt dr. *Kovács* Bódogné urasszony, aki az ő bájos és fiatal hevével elejétől végig mindig lelkes kortese volt a Teleki-pártnak: megszólítja a Főtéren dr. *Blau* Ad. Antal fogorvos urat (?), hogy:

— Kire szavaz doktor ur?

Éktelen dühbe gurul az ártatlan kérdésre az ideges agyarász és ráförmed a Teleki-kokárdás menyecskekre:

— Mi köze hozzá!?! Menjen a dolgára. Haza, a tányérokat elmosogatni. Ez szemtelenség!

A szegény asszonyka nem maradt ugyan adós a felelettel, de kitért a durva fráter további komiszkodása elől. Elmondván az esetet férjének, dr. *Kovács* Bódogné ügyvédnek: az *Mayer* József és dr. *Lustig* Nándor urak útján nyomban kérdőre vonta a vitézt, aki azonban jobbnak látta, behuzni a nyakát és gyáván megtagadni az elégtételt és így az ügy írásos befejezést nyert.

A legérdekesebb a dologban az, hogy ez a nekivadult antikulturember, aki nyílt utca során egy uriaszonynyal ilyen kocsismódrá bánt: igen-igen sokat köszönhet fia javára Telekinek és *Balla* Aladárnak, akitől valóssággal koldusmódjára könyörögte ki pártfogásukat . . . Az ilyen embert ki kell közönsíteni a jó társaságból! . . .

Érettségi. A magyar főgimnáziumban hét-főn fejeződtek be az érettségi vizsgálatok, Jelesen érett 6, jól érett 9, egyszerűen 10, nem bukott meg senki.

Szinészet. Két és fél hónapi ittlétük után eltávoztak színészeink. Kövessynek minden-esetre érdemül kell betudnunk, hogy annyi újdonságot adatott elő, nem kimélt sem erőt, sem költséget, sem fáradságot. Láttuk a szezon slagerjeit egymásután, sorjában. Egyet azonban nem mulaszthatunk el megemlíteni, ez az, hogy a társulat általában véve nem állott azon a nivón, amelyen az eddigi társulatok állottak. Midőn Kövessytől a viszontlátás reményében bucsut veszünk, abbéli reményünknek adunk kifejezést, hogy a jövőben társulata, amelynek

értékes tag jobb erőklünkba.

Loprás. hajóval Zrínyi József 22. évi akín, amin min orvos észlelte, megállította. Bevitte. Bevitte, miután orvosok a megállapításban zárt kóros szaszállították és megfertőtlenítették. **Hangy** tülete e h termében rendez, m tanulóknak se

Zászló nvidéki s ülte meg z annak, ho meg. Az ü zászlóanya főnapján celebrált Déli 1 óra ebéd, mel számban gyűlés vo vendéglője szavaltol mulatság

A p igazgató v kes és ta pedig Bos Indulás ju visszaérke

Pótv megenged esett, de e 25—27-ér

Elütö számost l dékre ha elütötte. hall és ig a városi

Értés 13-án kez tannal. vizsgák d III. és IV évzáró ha 21-én les tatnak.

Árve deményel ban e hó késpzénz

Kine István és nácsosok vezte ki.

Vásá orsz. vás tartatni állatok f

Meg ügyminis biába uta megszün

értékes tagjait kiemelni el nem mulasztjuk, jobb erővel gazdagon fog visszatérni városunkba.

Leprás beteg Ujvidéken. Vasárnap a déli hajóval Zimonyból érkezett Ujvidékre Behor József 22 éves tiberiaszi (Palesztina) tanuló, akin, amint az utcán sétált, dr. Kassovitz Ármín orvos a lepra (bélpokol) betegség tüneteit észlelte, miről is a rendőrkapitányságot értesítette. Behor a rendőrkapitányság elé állítván, miután rajta a nagyszámú megjelent orvosok a lepra betegséget kétségen kívül megállapították, a fenálló szabályok értelmében zárt külön vasuti kocsihoz hazájába visszazsároltatott, egyben pedig a vele érintkezők és mindazon helyek, hol megfordult, fertőtlenítték.

Hangverseny. A polg. leányiskola tantesülete e hó 20-án, jövő hétfőn Récei vígadótermében — változatos műsorú hangversenyt rendez, melynek tiszta jövedelme szegény tanulók segélyezésére fordítatik.

Zászlószentelés és 40 éves jubileum. Az ujvidéki szerb iparosok egylete e hó 12-én ülte meg zászlószenteléssel egybekötött ünnepét annak, hogy fenállása 40-ik évfordulóját érte meg. Az ünnepély előestéjén Plávsics Gáborné zászlóánya tiszteletére szerenád volt, az ünnep főnapján pedig, Sevcics Mitrofan püspök által celebrált istentisztelet és a zászló felavatása. Déli 1 órakor az egylet helyiségeiben közös ebéd, melyen egy helyből mint vidékről nagy számban vettek részt. D. u. 5 órakor diszgyűlés volt, melyet este Ruzsicska dunaparti vendéglőjében tömegesen látogatott — ének, szavalatok- beszéd- és táncokkal kapcsolatos mulatság fejezett be.

A polg. leányiskola Nemessányi Adél igazgató vezetése alatt e hó 30-án igen érdekes és tanulságos tanulmányutra indul, még pedig Bosznia-, Hercegovina- és Dalmáciába. Indulás jun. 30-án d. u. 4:23 órai vonattal s visszaérkezés jul. 17-én.

Pótvásár. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy Ujvidéken f. május 21—23-ra esett, de elmaradt országos vásár helyett június 25—27-én pótvásár tartassék.

Elütötte a vonat. Begovics György napszámot kedd reggel 7-kor Zomborból Ujvidékre haladó vonat a szőlőtelepek között elütötte. A súlyosan sérült embert, ki nagyot hall és így a vonat közeledését nem hallhatta, a városi kórházba szállították.

Értesítés. Az áll. polg. leányiskolában e hó 13-án kezdődtek a vizsgák, még pedig a hit-tannal. Az osztályvizsgák d. e. s a torna-vizsgák d. u. 15-én I. o., 16-án II. oszt., 17-én III. és IV. a. o., 18-án III. és IV. b. oszt. Az évfáradó hangverseny 20-án, a Te Deum pedig 21-én lesz. A magán vizsgák 22—25-ig tartanak.

Árverezés. A kézbesíthetetlen vasuti küldemények Ujvidék állomás teheráru, raktárában e hó 17-én d. e. 9 órakor fognak azonnali készpénz fizetés mellett nyilvánosan eladatni.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Rembery István és Komáromy Gyula zombori p. u. tanácsosokat pénzügyigazgató helyettesekké nevezte ki.

Vásár hirdmény. A legközelebbi kulai orsz. vásár június 19. és 20. napján fog megtartatni s arra vézmentes helyekről való állatok felhajítása meg van engedve.

Megszűnt utlevél kényszer. A szerb belügyminiszter az utlevélkényszer úgy a Szerbiába utazók, mint a Szerbiából távozók részére megszüntette.

Uj nagyközség. A belügyminiszterium megengedte a B. Bodrog vármegyében Rém községhez tartozó Dsida és Borota pusztáknak együttesen nagyközséggé alakulását s az ujonnan alakult nagyközség nevét ideiglenesen *Borota*-ban állapította meg.

Kivándorlás a megyéből. B. Bodrog vármegye területéről f. május havában 262 személy vándorolt ki. Ezek közül Amerikába 197, Szerbiába 26, Németországba 15, Európa különböző államaiba 9, Romániába 7, Bulgáriába 3, Franciaországba 2, Oroszországba 1, Törökországba 1, Egyiptomba 1 személy váltott jegyet. 5 személyt utlevél iránti kérelmével a hatóság elutasított.

Sok kellemetlenségnek vehetjük elejét, ha otthon állandóan egy palack valódi **Ferenc József-keserű**-t tartunk, mert a gyomor megbetegedésénél ez a legmegbízhatóbb segítség. A „Ferenc József“-viz a **sok évés vagy szeszélvezet által előidézett bajokat** gyors és kiméletes módon gyógyítja és ezáltal előnyösen különbözik minden más hashajtószertől. Ez oknál fogva az orvosok is legtöbbször becsülik.

Közgazdaság.

Adriai biztosító társaság. Ezen biztosító társulat ideai közgyűlésén, melyen az 1909. évről — a társulat alapítása óta 71-ik üzleti évről — zárószámadatai terjesztettek elő, április hó 23-án ment végbe. Ebből az üzleti jelentésből a következő lényegesebb adatokat említiük fel:

Az életbiztosítási ágazatban 76,108,292 korona biztosítási összegről szóló ajánlat nyújtott be; a kiállított kötvények 67,022,909 korona tőkeösszege szólnak. Az 1909. december 31-én mutatkozó állomány biztosított tőkében 436 millió korona összegre rug, a biztosított évi járadékok összege pedig 1,368,561 koronára. Halál- és elérési esetekben, valamint életjáradékok fejében 9,609,539 korona fizettetett ki. Az életbiztosítási díjtartalék az 1909. év végén 122,190,407 koronát tett, a múlt évhez képest tehát 6,964,348 korona többlet mutatkozik a társulat számlájára.

A díjbevetel a tűzbiztosítási ágazatban 26,255,223 korona volt, a szállítványbiztosítási ágazatban 2,576,392 kor., a betörés elleni biztosítási ágazatban 548,140 kor. Károk fejében 20,121,980 korona jutott kifizetésre. Az elemi ágazatok díjtartalékai 18,974,532 koronát tesznek.

Osztalék fejében részvényenként 280 korona kerül kifizetésre. (1908. évben 250 kor.) A társulat tartalékai 1909. végével (a függő károk 4,089,477 koronát kitevő tartalékának kikapcsolásával) 134 millió koronára rugnak. A társulat a múlt év folyamán befejezte milánói házának újraépítését, Budapesten és Prágában pedig igen előnyös fekvésű ingatlanokat vásárolt, melyek — a legközelebbi évek során végbemenő felépítések — után a társulat illető irodáinak befogadására fognak szolgálni.

Nyilt-tér.*)

Tekintetes Dr. Kovács Bódog ügyvéd urnak Ujvidéken.

Kedves barátunk!

Megbízásból mai napon Dr. Blau Antal orvostól elégtételt kértünk a nőddel szemben f. hó 9-én tanúsított magaviselete miatt. Dr. Blau Antal beismerte, hogy nődek, midőn aziránt intézett hozzá kérdést, hogy hova fog leszavazni, a következőket válaszolta: „semmi köze hozzá, menjen haza mosogatni, ez szemtelenség“. Dr. Blau Antal kijelentette, hogy

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

mindennemű elégtételadást megtagad. Ezzel részéről az ügyet befejezettnek tekintjük. Ujvidék, 1910. június hó 10.

Üdvözöl

Dr. Lustig Nándor.

Mayer József.

Segédeim fenti nyilatkozatához csak azon megjegyzést fűzöm, hogy a ki védtelen nőt sért s még elégtételt sem ad, az jellemtelen, hitvány fráter.

Dr. Kovács Bódog.

Aki orgonabokor alatt akar álmódzni,

- az legyen óvatos! A szép tavaszi este veszedelmes is lehet és sok betegségek az a meghülés a forrása, a melyet ilyenkor szerez az ember. De meg van véde a meghülésből, a ki a valódi szodeni ásványpastillát használja. Olyan kényelmes a használása s a hatása oly biztos és tökéletes, hogy nemcsak a bajban segít, hanem bármely évszakban kitűnő szolgálatot tesz mint a meghülésből támadható betegségek elhárító szere. Fay valódi szodeni pasztillája dobozonként 1 korona 25 fillérbe kerül.

Főképviselő Magyarországon és Ausztriában: W. Th. Guntzert, cs. és k. udv. szállító, Wien, IV/1. Grosse Neugasse 17.

Felelős szerkesztő: Zanbauer Ágoston.

Szerkesztő: Schröder Béla.

Politikai főmunkatárs: dr. Medvetzky Imre.

Laptulajdonos: az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt

Járványok idején és minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emésztőképes gyomor, meg a tiszta ivóvíz. Kiváló eszköz erre

a mohai

„ÁGNES“

F O R R Á S

természetes szénsavdús ásványvíz, mint föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szén-savtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógsóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor, légcső és húgyszervi betegségeknek.

Kedvelt borvíz.

Főraktár Ujvidéken: Dietzgen Imre fia fűszerkeresk. cégnél. 1—20

Figyelmeztetés!

A Schicht
szarvasszappant
valódi csakis a
Schicht

névvel és a „szarvas“ védjegyvel!

Schutzmarke

Kerestetik

egy fiatal ügyes kárpitos-legény.
Jelentkezni lehet Bercsényi-u. 10. sz. a.

Langermann Károly

épület- és műlakatos
UJVIDÉK, II. Rákóczi Ferenc-ut 56.
elvállalja az összes ezen szakmába
vágó munkákat és javításokat leg-
olcsóbb árak mellett. 3-6

Gondos és gyors kiszolgálás.

Fábri szálloda

Ujvidéken, Duna-utca
(sétatér mellett)

folyó évi október hó 1-vel
: : bérbe adatik : :

Helyiségek a következők: ebédlő és kávéház-
helyiség, 26 vendégszoba, külön mellékkorcsma,
nagy borpince, istálló, kocsiszin, jégverem és
egyéb helyiségek a bérlő és cselédek számára.
v feltételeket a háztulajdonosnál lehet megtudni.

Zdelar Antalné
Ujvidék, Kenyér-utca 40.

Nagy vidéki városban

elsőrendű fűszernagykereskedő cég
nagyobb szabású fűszer- és cse-
mege detail üzletet óhajtván létesíteni,
ennek vezetésére megfelelő

szakerőt keres.

Megkivántatik a magyar nyelven kívül a
német és szerb nyelv tökéletes bírása, repre-
zentálóképes megjelölés, továbbá megfelelő
kaució. — Ajánlatok az eddigi működés fel-
tüntetésével: „Magyar-német-szerb 22946”
sz. a. címzendők: Schwarz József hirdetsi
irodájába, Budapest, Andrássy-ut 7. 1-3

SZULTÁNFORRÁS

A húgyhajtó és húgysavoldó
vizek királya, bór- és dús
lithion-tartalmu ásványvíz.

Kiváló vegylösszetételek köveiktében
sikerrel alkalmazható vese-, húgykő-
és hólyagbajok esetében, valamint
cukorbetegségeknek, csúszos bántal-
maknál; továbbá a légző- és emésztő-
szervek hurutus bajainak gyógyítására

Igazgatóság: Budapest, IV. Ferenc József-rakpart 22.
Kútkezelőség: EPERJES.

Ujvidéken kapható minden fűszerkereskedésben.

VÉDJEGY ZSEBEN HORDHATÓ
LEGOLCSÓBB
KRISTÁLYLIMONÁDE ES LEGJOBB LIMONÁDE

Görpálya

1850 m. vágány, részben hordoz-
ható, 42 billenőkocsi kitérőkkel és
korongokkal jutányosan eladó.

Kérdezősködni: „K 900” jelige
alatt Blockner F. hirdető irodájában,
Budapest V., Semmelweis-utca 4.

Házeladás.

A Galamb-utca 13.
számu ház, mely 9
szobából, illetve lakás-
ból áll, a hozzá tartozó nagy telekkel s nagy
kerttel, szabad kézből előnyös feltételek mel-
let eladó. — Bővebbet nyújt Németh András
háztulajdonos Alkotmány-utca 51. sz. a.

4988. sz. 910 tkv.

Árverési hirdetmény.

A titeli kir. járásbíró mint telekkönyvi
hatóság közhírré teszi, hogy a Magyar taka-
rékpénztárak központi jelzálogbankja mint
részvénytársaság budapesti cég végrehajtható-
nak Jankov Sándor és neje szül. Popov Nera
zsabylai lakos végrehajtást szenvedettek elleni
108 k. 32 f. tőke és járulékaik iránt folytatott
végrehajtási ügyében a követelésének behaj-
tása végett az ujvidéki kir. törvényszéknek
és a titeli kir. járásbíró mint telekkönyvi
hatóság területén

1.) a zsabylai 79. számu betétben A +
2. sor 7666/2 hrszám alatti szántó a Krtince
dülöben 1 hold 384 □-öl területtel 446 kor.
kikiáltási árban

2.) 3. sorsz. 4276. hrszám alatti 1 hold
356 □-öl területtel szántó a Sevár dülöben
439 kor. becsáron nyilvános árverés útján el
fog adatni.

Határnapul 1910. évi június hó 28-ik
napjának d. u. 3 órája Zsabya község házá-
hoz kitézetik oly hozzáadással, hogy az ingat-

lan ezen határnapon a becsáron alul is el-
fog adatni.

Kikiáltási ár a fenti becsár, a melynek
20%-át a venni szándékozók készpénzben,
vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett
árfolyammal számított s az 1881. évi 3333.
számu igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában
kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött
kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170.
§-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál
előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű
elismervényt a kiküldöttnek átszolgáltatni
kötelesek.

A kir. kincstár, valamint az 1889. XXX
t.-c. 10. §-ának második bekezdése alapján
adómentes záloglevelek kibocsátására jogosít-
ott és Budapesten székelő részvénytársaságok
és szövetkezetek, valamint az 1883. évi XXIII.
t.-c. alapján alakult központi hitelszövetkezet
bánatpénzt letenni nem kötelesek.

Kelt Titelen, 1910. március 16-ik napján.
A kir. bíróság, mint tkvi hatóság.

Dr. Wagner Károly, kir. albiró

**XXVIII-ik magyar királyi
jótékony célú államsorsjáték.**

Ezen pénz-sorsjáték remélhető tiszta jövedelme
hözhasznú és jótékony célokra fog fordítani.
Ezen sorsjátéknak összesen 11969 nyereménye
van, melyeknek összes értéke 365,000 koronára
rug készpénzben.

Főnyeremény 150.000 korona készpénzben.

továbbá:

1 főnyeremény	—	20.000 kor. készpénz
1	—	10.000 „
1	—	5.000 „
5	—	2.000 „
10 nyeremény á	—	1.000 korona készpénz
150	—	100 „
300	—	50 „
1500	—	20 „
10000	—	10 „

**Huzás visszavonhatatlanul
1910. évi június hó 30-án.**

EGY SORSJEGY ÁRA 4 KORONA.

Sorsjegyek az összeg előzetes beküldése mel-
lett a magyar kir. lottójövedéki igazgatóságtól
Budapestben (Vámpalota) portamentesen küldet-
nek ezenkívül kaphatók valamennyi posta-, adó-,
vám és sóhivatalnál, az összes vasuti állomá-
sokon s a legközelebbi dohánytőzsdeben és váltó-
üzletben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld.

A magyar kir. Lottójövedéki igazgatóság.
4-6

Pontos és szolid kiszolgálás, legolcsóbb bevásárlási forrás.

Ludwig József Ujvidék,

Kossuth Lajos-u. 49. sz.

Ajánlja dúsan fölszerelt fűszer, kávé, naponta friss pörkölt kávé, csemege,
ásványvizek és magyarad hegyaljai borok, legválasztékosabban fölszerelt raktárát.

A szőlőgazdáknak figyelmét felhívja a **Continental szőlőoltógumira**, mely
egyedüli e nemben és bármely időjárás mellett sem válik le, a miről számos el-
ismerő levelem van.

Saxonia rézgálic 96%-os, raffiaháncs, konyhakerti és gazdasági magvak, melyek-
nek csiraképességéről szavatalok.

Tessék árlapot kérni és az árkülönbözetekről meggyőződést szerezni.

Magyar királyi dohány, szivar, okmánybélyeg és levéljegyek.

Poralakban előállított limonádé.

Egy adag 6 fillér. — Touristadoboz 12 adaggal,
zsebben kényelmesen hordható alakban 80 fillér.

Kirándulásokon, sport-tourákon, hadgyakorlaton kitűnő
szolgálatot tesz. Bármely vízben oldva kitűnő limonádét ad.

4-25 Fölerakat: Wagner Testvérek Ujvidék.

Készíti: **KERTÉSZ ERNŐ** gyógyszerész kristálylimonádé gyára Szabadkán.

Kapható: Liebmann és Totović, Rosenblüth Samu, Klein Oszkár, Petrović és Popović uraknál.

VI. évfoly
Előfizetési árak
Egy évre
Félévre
Negyedévre
Egyes szám
MEGJELE
ÉS CSÜT

AZ ORSZÁ

Ellenzé

A kor
tással, te
meg nem
az ellenzé
arán több
A csa
harcban
még soká
kétségbees

Az or
nagy több
és csak a
donitható,
párt enne
kozva ker
reklével vi
tudat a pá
de megac
rendíthetle
vünket és
désünket,
zökkel leh

Kétség
lezajlott
datra is j
nemzet eg
jelleme g
viszont fe
ennek dac
len várké
és gazságn
Épügy
Ez a
vult. Edd
győzött a
együtttes
szerbség l

Sőt ez
is, amikor
rég szab
tradícióih
zéki Hock
viselőt vá
Csak
vett a kor
kormány
ideális lel
És mihel
Ujvidékn
Teleki Ar
a seprür
legyen.
Nem s
leki buko
mánypárt,
az érdekh
és megbu
Megbu

